

תיקון לא מוצלח

לא כל מה שנראה כשגוי אכן
שגוי, ולא כל תיקון אכן תורם
לשיפור המצב הקיים

תפקידו של המעצב שהבול הופקד בידיו לוודא כי תוכן
הבול תקין, וכי הוא משקף מידע מדויק. על מנת לעשות
זאת חייב המעצב לבדוק את כל העובדות הקשורות
למרכיבים הכלולים בבול ולא לתקן את מה שלא
מקולקל.

יום הבול הישראלי

בשנת 1961 פנתה התאחדות בולאי ישראל אל השירות הבולאי והציעה לציין בישראל את "יום הבול". בחודש ספטמבר 1965 הודיעה הנהלת הדואר כי החל בשנת 1966 יונפק מידי שנה בחג החנוכה בול לציין "יום הבול" בישראל. בכך הצטרפה ישראל לרבות ממדינות העולם שנהגו לציין את "יום הבול" במטרה לפרסם את תחביב הבולאות ולעודד את איסוף הבולים. הרעיון לציין "יום הבול" בעולם הועלה לראשונה בשנת 1936, במסגרת הכנס ה-11 של הפדרציה הבין-לאומית לבולאות שהתקיים בלוקסמבורג. האירוע נקבע ל-7 בינואר, יום הולדתו של היינריך פון שטפן, מנהל הדואר הגרמני שיזם את הקמת ארגון הדואר העולמי. מועד זה לא התקבל בכל המדינות, אשר העדיפו לקבוע מועד משלהן לציין יום הבול. ספרד, צרפת, שווייץ ואוסטריה ציינו את יום הבול ב-24 במרץ, ביום המוקדש למלאך גבריאל הנחשב לפטרון האספנים. רוסיה והמדינות הקרובות אליה העדיפו לציין את יום הבול בחודש אוקטובר.

התאחדות בולאי ישראל התבקשה לגבש הצעות לדרך בה יחגגו את יום הבול, אולם ההצעה לקיים תערוכת בולים לא התקבלה. בפועל הסתפק הדואר בהנפקת הבולים לציין יום הבול.

סדרת בולי "יום הבול"

כמקובל במדינות רבות בעולם הוחלט כי בבולים המוקדשים לציון "יום הבול" יוצגו נושאים הקשורים לפעילות הדואר בארץ ישראל. מלאכת עיצוב הבולים הופקדה בידי האחים מקסים וגבריאל שמיר, אשר הכינו את ההצעה לאישור ועדת השרים לסמלים וטקסים.

סדרת בולי "יום הבול"

ב-20 ביוני 1966 דנו חברי ועדת השרים לסמלים וטקסים בהצעות שהוגשו להם, והחליטו לאשר את הנפקת הבולים תוך שהם מצרפים לנוסח האישור מספר הערות. חברי הוועדה ביקשו להעניק לבולים מראה רציני יותר, שיציג בצורה הולמת את תולדות הדואר בארץ ישראל. הם הנחו את השירות הבולאי "להרחיק את האלמנט הקריקטורלי ולתת לדמויות צורה טבעית יותר", ו-"לתת לתלבושות הדוורים צבעים טבעיים יותר".

החלטות ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים מיום ב' בתמוז תשכ"ו (20.6.66)

518(סס/12). יום הבול
אכ/טכו 31.7.66

ס ח ל י ס י ס:

א) לאשר הוצאה של סדרת בולים המוקדשים ליום הבול, המסומנים 182 (א), 182 (ב), 182 (ג) ו-182 (ד).

ב) בבולים 182 (א) ו-182 (ב) המסמלים את הדואר התורכי והאוסטרי להרחיק את האלמנט הקריקטורלי ולתת לדמויות צורה טבעית יותר.

ג) בבולים 182 (ג) ו-182 (ד) המסמלים את הדואר הבריטי והישראלי לתת לתלבושת הדוורים צבעים טבעיים יותר.

ד) למחוק את השמות המופיעים בגוף הבול ובמקום לציון את התקופה אליה מתייחס הבול האמור.

ה) לאחר התיקונים הנ"ל יובאו הבולים לעיון היועצים אשר השתתפו בדיון זה.

צילום של נוסח החלטת ועדת השרים מיום 20.6.1966

סדרת בולי "יום הבול"

בעקבות אישור ועדת השרים, ויישום ההערות שהועלו בוועדה, הכינו המעצבים את הבולים להנפקה. הכתובת "יום הבול" הועברה לשובל הבולים, שבכל אחד מהם שולבה חותמת מן התקופה הרלוונטית.

סדרת בולי "יום הבול"

מודעה שפרסם הדואר בחודש דצמבר 1966 לרגל הנפקת בולי "יום הבול".

**בולי
יום
הבול
תשכ"ז**

**ובול
מחקר הסרטון**

**יום ההופעה
14.12.66**

היה
מני
בשירות
חבולאי
ורכשת
תחביב
מענין
ומרתק

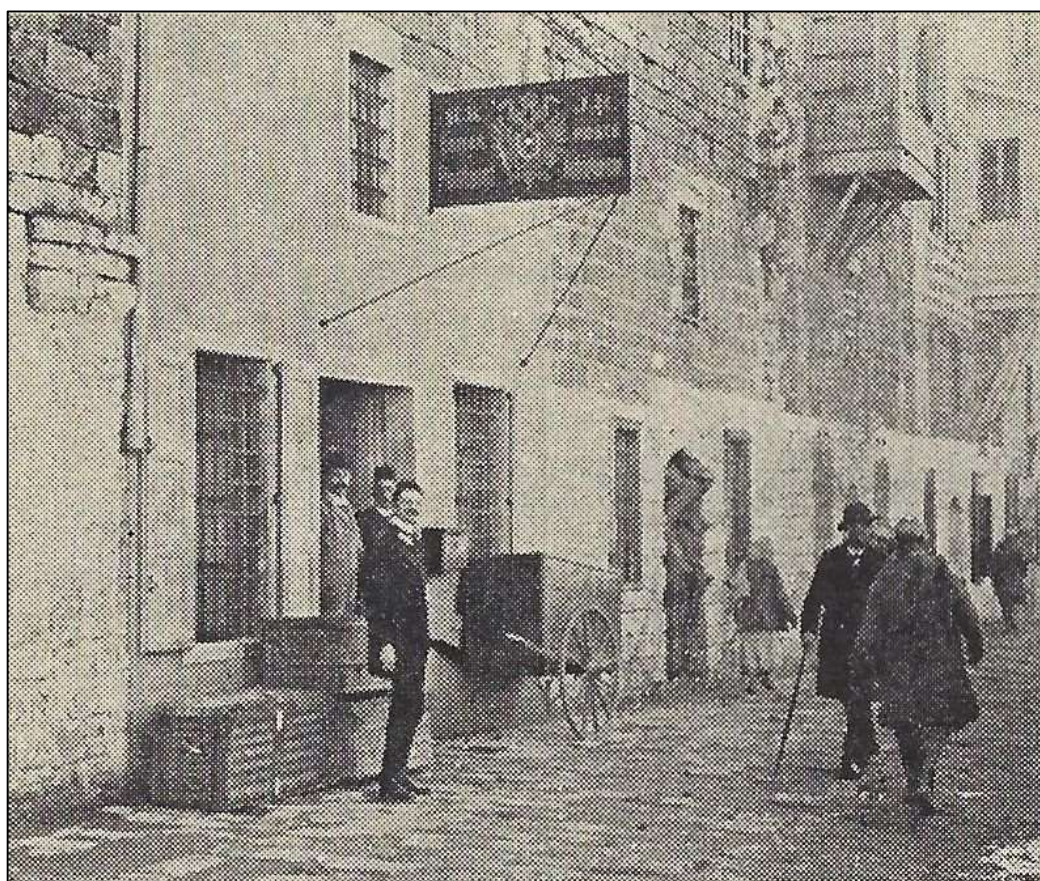
השירות הבולאי

תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה • טבריה • נתניה • באר-שבע • נ.ת. לוד וצבתי הדואר

הדואר האוסטרי בארץ ישראל

הבול הראשון בסדרה הוקדש לדואר האוסטרי שהחל לפעול בארץ ישראל בתקופה העות'מאנית, במחצית שנות החמישים של המאה ה-19. ראשית פעילותו של הדואר האוסטרי בארץ ישראל הייתה קשורה קשר הדוק להרחבת פעילותה של חברת הספנות האוסטרית "לוייד אוסטריאנו". בשנת 1854 החל הדואר האוסטרי לטפל בהעברת דברי דואר בחסות המשרדים של סגני הקונסולים ביפו, חיפה וירושלים. בשנת 1859, בעקבות הסכם שנחתם בין משרד החוץ האוסטרי ובין "השער העליון" באיסטנבול, פתח גם הדואר הממלכתי של אוסטריה סניפים בחיפה, יפו, וירושלים.

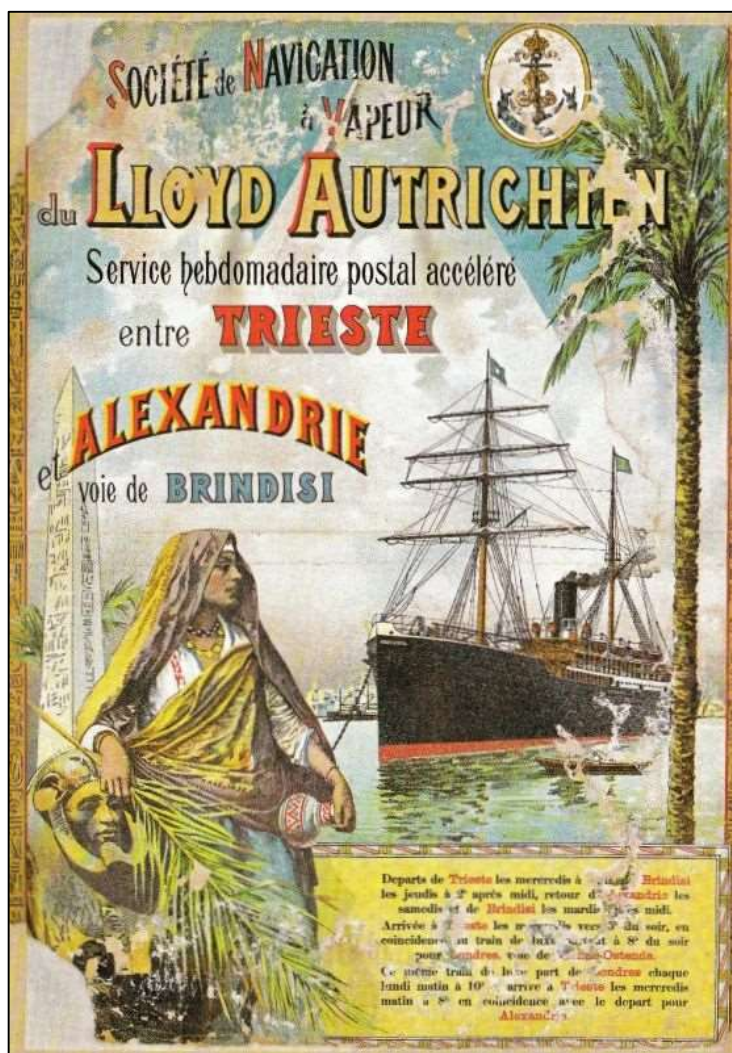

מקור: ויקיפדיה

בית הדואר האוסטרי ביפו

חברת הלויד האוסטרי

חברת הלויד האוסטרי (Österreichischer Lloyd) נוסדה בשנת 1833 על ידי קבוצה גדולה של חברות מסחריות, אשר כללו 19 חברות ביטוח ובנקים, בתוספת 127 בעלי מניות פרטיים. החברה נוסדה בעיר טריאסט לאחר קבלת רישיון מן הממשל האוסטרי. בשנת 1836 החלה החברה להפעיל קווי ספנות למזרח הים התיכון, אל שטחי האימפריה העות'מאנית, ושנה זו מקובלת כשנת ההקמה של חברת הלויד האוסטרי.

מקור: ויקיפדיה

בשנת 1845 הפכה החברה למובילה הרשמית של שירות הדואר הממלכתי של אוסטריה.

כרזה של חברת הלויד האוסטרי

חותמות הדואר האוסטרי

בשנת 1854, עם פתיחת סניפי הדואר האוסטרי תחת חסות חברת הספנות האוסטרית "לוייד אוסטריאנו", הופעלה בהם חותמת בעלת מראה ייחודי. במרכז החותמת שולב שם היישוב בו פעל בית הדואר ובהיקף החותמת נרשמה הכתובת "סוכנות של הלוייד האוסטרי".

יפו

חיפה

ירושלים

בול הדואר האוסטרי

בהצעה המקורית שיבצו המעצבים את דמותו של הדואר האוסטרי על רקע מרכבת הדואר ששימשה להעברת המכתבים מנמל יפו לירושלים.

בול הדואר האוסטרי

בהתאם להנחיה של ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים מיום 20 ביוני 1966 שונתה דמותו של נושא המכתבים האוסטרי כך שלא יראה כמו קריקטורה עם שפם ארוך, אלא יקבל מראה טבעי יותר.

בול הדואר האוסטרי

בשובל הבול בחרו המעצבים לשלב את חותמת ירושלים של הדואר האוסטרי, אולם עשו זאת באופן שגוי.

התיקון שהוביל לטעות

שם העיר ירושלים (GERUSALEME), שנרשם במרכז החותמת האוסטרית, היה ארוך מידי, ולכן בחרו יצרני החותמת לפצל את השם ולרשום אותו בשתי שורות.

GERUSALE
ME

התיקון שהוביל לטעות

המעצבים ששילבו את החותמת בשובל הבול, סברו כי המילה המופיעה בשורה הראשונה מקורה בטעות, והחליטו להשלים את שם העיר ירושלים באמצעות הוספת האות האנגלית **M** בסוף המילה. משום מה הם התעלמו מן האותיות **ME** שבשורה השנייה.

GERUSALEM
ME

התיקון שהוביל לטעות

לסיום, מבט משווה בין המקור וההעתק.

